

GASTRONOMIA PÀG. 4
Un any sense
Santi Santamaria
Primer aniversari
de la mort
del gran cuiner

URBANISME PÀG. 5
El PP ofereix
desbloquejar Glòries
Defensa no anul·lar
el túnel del tren

LA TERRASSA PÀG. 6
Els 85 anys de la
'vieille dame' Gréco
Sagarra retrata
aquesta diva de
la cançó francesa

GENT PÀG. 8 A 11
Els Gaudí de cinema
s'allunyen del glamur
La gala ha d'adaptar
referents estètics

VIURE

Diumenge, 12 febrer 2012

LA VANGUARDIA

JORDI PLAY

En acció. Alguns dels membres del col·lectiu d'activisme social autodenominat Iaioflautes, que es reuneix a l'Ateneu Roig de Gràcia

“Ara són els nostres temps”

● **L'activisme social dels 'iaioflautes' il·lustra una nova manera de veure la participació ciutadana entre els més grans**

LUIS BENVENUTY
Barcelona

Els jubilats assenteixen. “No podem permetre que robin la il·lusió a la joventut”, proclama un abans d'encreuar els braços, indignat, en una petita sala de l'Ateneu Roig, a Gràcia. “Hem de deixar de parlar de crisi econòmica per parlar de crisi moral i ètica”, afegeix un altre. “Silenci, sisplau

—intervé el moderador de l'assemblea—... Llavors tots d'acord. La nostra propera acció serà contra la corrupció”. “Sí, sí”, assenteixen tots. Qui pot no estar en contra de la corrupció. Una altra qüestió són els mètodes que es fan servir per combatre-la.

Els *iaioflautes* es van donar a conèixer fa poques setmanes quan van passar un matí a la sucursal d'un banc. La van pren-

dre. “Com que el més jove té seixanta anys i escaig la policia no es va atrevir a desallotjar-nos”, diu una dona entre rialles entremaliades. Després van ocupar la seu al passeig de Gràcia d'una agència de qualificació. Més tard van *segrestar* un autobús per protestar contra les noves tarifes. Contra les praxis que van esfondrar l'economia. Pel futur dels seus néts. Pel de tota la

gent, argumenten. Els detalls del proper cop es definiran en una reunió secreta dels fundadors. Cinc dinaven en un restaurant xinès, i van escoltar Esperanza Aguirre que qualificava de rastaflautes els del 15-M. Llavors se'ls va ocórrer les idea de crear el grup Iaioflautes.

“Nosaltres estem bé. Tenim la vida resolta. El metro ens surt de franc. Ho fem per la joventut... Quan tots els detalls de la següent acció estiguin clars, el mateix dia, convocarem els nostres seguidors. D'aquesta manera no ens trobarem la policia abans d'hora”.

En aquesta assemblea també hi ha representants de la Comissió de Gent Gran del 15-M i dels avis que fa més de cent dies que estan atrinxerats al CAP Marina

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>

vivirvip.com

Powered by LetsBonus

LA VANGUARDIA

70% Dte. Sent l'adrenalina! Condueix un Ferrari

Compra un pla de 299€ per només

89€

Apunta't gratis a

www.vivirvip.com

Viu la teva ciutat amb descomptes de fins el 70%.

“ARA SÓN ELS NOSTRES TEMPS” EL NOU FENOMEN DELS ‘INDIGNATS’ DE LA TERCERA EDAT

‘Iaioflautes’: tot pel futur dels seus néts

» VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

de l’Hospitalet de Llobregat. La idea dels tres col·lectius és coordinar-se per assolir més repercussió.

Alguna cosa està canviant al món de les persones grans. Ho explica Mercè Pérez Salanova, psicòloga i investigadora de l’Institut de l’Envel·liment de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). “Els *iaioflautes* són un fenomen que cal estudiar, el reflex d’un punt d’inflexió de la nostra societat, una punta de llança”.

Fins ara, les reivindicacions dels més grans han estat principalment les d’un lobby, les d’un grup de pressió que lluita pels seus propis interessos.

Però els *iaioflautes* plantegen les seves reivindicacions a favor d’una societat millor, més justa per a tothom. “No demanen per a ells, sinó per als altres”, subratlla Mercè Pérez Salanova. I a més ho fan de manera gregària, espontàniament, junts.

La psicòloga reconeix que, en qualsevol cas, els *iaioflautes*, els

ALTRUISME

“No demanen per a ells, sinó per als altres”, subratlla la psicòloga Mercè Pérez Salanova

ELS PLANS I LA LOGÍSTICA

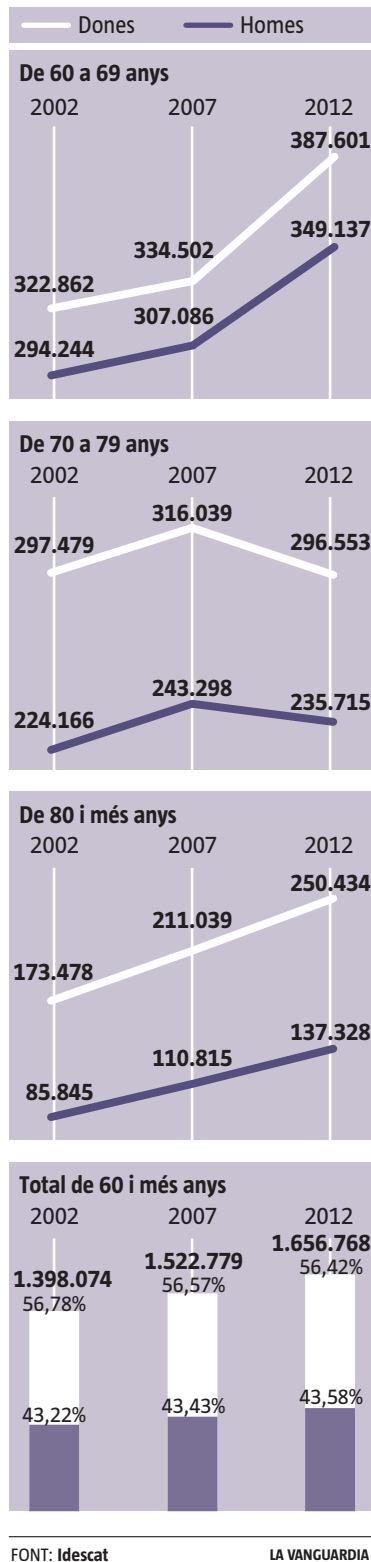
“La pròxima ‘mani’ serà al Parlament, però que ningú no en posi res per Facebook”

de la Comissió de Gent Gran del 15-M o els *okupes* pensionistes del CAP de Marina no representen la majoria de la gent gran de la nostra societat.

No obstant això, aquests col·lectius semblen marcar un canvi de tendència que es preveu que s’intensificarà aviat, auguren una nova manera d’entendre el compromís social i la participació ciutadana. Les noves tecnologies i les xarxes socials els faran adonar-se que no estan sols al món, que moltes altres persones pensen igual que ells, que poden contactar i organitzar-se.

A més, afegeix Pérez Salanova, internet els serveix i els servirà per alimentar l’impacte de les seves activitats, per sentir que estan fent una cosa important, per donar-se a conèixer i transcendir la simple anècdota. “De fet, entre la ciutadania tot just causen indiferència. Hi ha qui els admira i els dona suport i altres que els miren amb objeccions, amb un somriure irònic, alguns fins i tot amb menyspreu.

La població, cada vegada més longeva

Com si aquests avis no sabessin comportar-se com han de fer-ho les persones grans”.

I és que continua la investigadora de l’Institut de l’Envel·liment, aquesta societat homogeneïtzada és més grans, “quan la realitat és que les diferències augmenten amb el temps. Els *iaioflautes* compleixen una doble funció: assenyalen problemes socials i mostren que hi ha moltes maneres de fer-se gran. I tot això contribuirà a una millor comunicació intergeneracional”.

Un cas revelador és el dels no-nagenaris escriptors José Luis

Assemblea a l’Ateneu. Un instant d’una de les assemblees dels *iaioflautes* i d’altres col·lectius de gent gran a l’Ateneu Roig del barri de Gràcia

Sánchez i un amic marquen rajoles fluixes al Poblenou

La cara dels llops solitaris

■ Els experts també subratllen el caràcter gregari dels nous moviments de persones grans. Però els *iaioflautes* no són els primers septuagenaris lliurats a una causa comuna. Des de fa deu anys Miquel Sánchez es dedica a marcar les rajoles fluixes del barri del Poblenou. Primer ho feia amb un aerosol. Ara amb adhesius de disseny original. I ha muntat i presideix la Plataforma d’Usuaris de la Via Pública. Totes les despeses han anat sempre a càrrec de la seva butxaca. I el badaloní Josep Valls, fart de veure com es feia malbé, va pintar pel seu compte el Pont del Petrolí. També va asfaltar el seu carrer amb les seves pròpies mans. Cap d’ells no ha demanat res a canvi i, a diferència dels nous contestataris, Sánchez i Valls emprenen les seves iniciatives sols. Poden desvetllar suports i simpaties, però a l’hora de la veritat només es tenen a ells mateixos. Són llops solitaris.

Sampedro i Stéphane Hessel, que ara com ara són dos dels pensadors més respectats entre bona part de la joventut.

“I ara agraïm als xavals de l’Ateneu Roig la seva amabilitat per deixar-nos la sala: s’està molt més calentó aquí que a la plaça Catalunya”, diu el moderador de l’assemblea. La cadieres es mouen, les converses es multipliquen. “Sí, sí, a més jo tinc classe d’informàtica”. “Doncs jo tinc curs d’anglès”. “I jo reunió al cinema club”.

“La nostra pròxima *mani* serà al Parlament... Però que ningú

no en posi res per Facebook, que després apareix la policia...”. “Com contra Franco, amb el boca-orella, amb les tècniques de tota la vida”.

Sí, aquí tots saben que una vi-etnamita no és només una dona asiàtica. Aquí sumen segles d’experiència organitzant vagues i sindicats il·legals, conspirant en esglésies a càrrec de capellans obrers, gallejant en tertúlies de progrés i patxaran.

Quan van *segrestar* recentment un autobús en van escollir un de la línia 47, el que va a Verdum, a Nou Barris. Perquè

aquell va ser el que va segrestar el conegut sindicalista i conductor Manuel Vital per demostrar el 1978 que els motors dels busos podien pujar fins al seu barri, que Torre Baró podia tenir transport públic malgrat les seves pujades.

El que passa és que els anys de bonança van dissipar la reivindicació, les associacions de veïns es van apropar als partits polítics, les causes es van fer més abstractes, una mica més llunyanes: els drets del poble sahrauí, el canvi climàtic, el deute del tercer món... Tot es va sua-

JORDI PLAY

ANA MACPHERSON
Barcelona

No m'hi veig, allà". Aquesta és la sensació més comuna entre els nous homes i dones d'edat. No es veuen al casal, entre partides de dòmino i de botifarra. Encara que puguin gaudir de tot això en algun moment.

Però quan es deixa de treballar per jubilació –la principal porta d'entrada al grup dels grans–, “es descobreix en el mecànic, la professora o el venedor un actor, una escriptora, un organitzador”, explica Mario Cugat, president de la Fatec, la federació d'associacions de Gent Gran de Catalunya. “I amb la possibilitat de desenvolupar-se en absoluta llibertat, no com a la feina; tenim una enorme capacitat de reciclatge, per això el casal queda molt curt. La gent no s'hi veu”.

Sumen el 18% de la població. Dels 265.000 habitants de l'Eixample, per exemple, 58.000 tenen més de 65 anys. Però al Parlament només hi ha un diputat d'aquesta edat.

“No tenim encara definit el nostre paper actual, ara que no arribem a la jubilació farts de treballar, ni dubtem que cobrem la pensió ni que, encara que poc, anirà pujant i no minvant, ni ens provoca angoixa l'accés a l'assistència sanitària, totes aquestes constants de la gent gran de fa 20 o 30 anys”, explica Cugat.

És un grup social diferent i per això apunten canvis, encara que no se sap gaire bé per on van. De moment, sí que se sap que el públic de qualsevol conferència, classe especial a la universitat o reunió d'ateneu es nodreix majoritàriament d'avis. “També les oenagés on només hi ha estudiants i persones grans, moltes més d'aquest grup”, assenyala el filòsof Francesc Torralba, director de la càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull (URL) i coordinador juntament amb Juan Carlos Jiménez-Salinas del llibre *La ancianidad en nuestro mundo. Más allá de los tópicos*. En el conjunt d'Europa, les persones grans sumen el 20% del voluntariat. “Aquí som menys –reconeixen a Fatec–, oficialment, un 4%, però cal tenir en compte que als països escandinaus cuidar els néts comptabilitza com a tasca de voluntariat social i aquí no”. Encara que realment sigui una de les tasques

Les inquietuds de les noves generacions de gent gran van més enllà del lleure tranquil: són al capdavant de la solidaritat

Els casals s'han fet vells

de més impacte social. “Són els protagonistes d'una conciliació laboral-familiar inexistent en l'actual població activa i el matalàs econòmic dels 5 milions d'aturats”, assenyala Torralba. “Són molts els joves que estan tornant a casa dels pares i moltes les famílies que sobreviuen amb les nostres pensions”, recorda Mario Cugat.

A més d'amortidors socials, els grans són un valuós capital per a la integració, segons un estudi de l'Institut Cerdà, *Projecte E3*, en el qual s'identi-

VOLUNTARIAT

El 20% està ocupat a Europa per persones més grans de 65 anys

CAPITAL HUMÀ

Les associacions estudien com aprofitar aquesta gran diversitat d'actius

fiquen tasques de la vida pública que els ajuntaments podrien encomanar als grans. “Això inclou des de la representació exterior en el cas de persones amb una vida anterior plena de contactes internacionals, a l'acompanyament d'immigrants en la seva relació amb l'administració, un moment difícil i que els avis faciliten amb enorme eficàcia, com hem provat a Salt, fent coses com indicar la finestra adequada o ajudar-los a omplir papers”, cita Lluís Inglada, de l'Institut Cerdà.

Els estudiosos d'aquest 18% de la població coincideixen que els actuals jubilats són molt més actius i efervescents. “Potser s'està jubilant gent molt inquieta”, assenyala Inglada. Però veuen clar que l'oferta que s'ha de crear per al seu gaudi –i per a l'aprofitament dels altres– ha de ser molt diferent. “Uns casals més semblants a un banc d'interessos, on cadascú pugui trobar-hi la seva afició, el seu compromís, els seus companys. Perquè no és un grup homogeni, en absolut. Hi ha una gran distància vital entre els 65 i els 80 anys”.

Potser l'assumpte que més preocupa avui aquest ampli grup és la pobresa. I també “impedir que es desmantelli l'Estat de benestar”, assenyala Mario Cugat. ●

vitzar. Les vietnamites, aquelles màquines multicopistes casolanes per fer fulls volants, es van convertir en peces de museu. La vida no ha tractat malament els *iaioflautes*. Amb les dècades van passar del coll blau al blanc. Van engrossir la immensa classe mitjana. Els seus pares sí que ho van passar malament, sí que van passar gana.

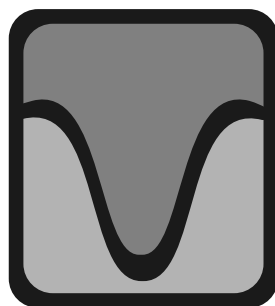
La jubilació semblava plàcida: puzzles, casals, tardes al parc... I llavors va arribar la crisi econòmica, i després es va empitjorar, i van sospitar que les vides dels seus néts podrien ser molt pitjor que les seves. I es van conèixer a la plaça Catalunya, a la primavera de la *Spanish Revolution*, amb els néts petits agafats de la mà, entre manifestació i manifestació.

“La teva cara em sona...”. “I tant que vaig estar en crida i cerca”. Els seus fills els animen. Els agrada el cinema i el teatre, la cultura i el Barça, l'òpera i els Rolling Stones. Al capdavant, el cantant Mick Jagger és més gran que molts d'ells. “Ara són els nostres temps, aquest és el nostre moment”, insisteixen. “Tenim molt a dir”. ●

JORDI ROVIRALTA

Conscienciats. Un grup de veïns grans de Bellvitge es manifestava dijous passat davant del Parlament contra les retallades i el pagament de taxes a la sanitat pública

Fòrum Verd

SALÓ JARDÍ - PLANTES - PAISATGE

5è Congrés de Jardineria i Empresa de Catalunya

15 i 16 de febrer de 2012 al Palau de Fires de Girona

Horari: dia 15 de 10.00 a 23.00h dia 16 de 10.00 a 19.00 h

ORGANITZA:

Fira de Girona

PATROCINA:

"la Caixa"

LAVANGUARDIA

AMB EL SUPORT DE:

Prepara't per la cita!

Un punt de trobada nacional i internacional per als professionals del sector verd.

Invitació gratuïta a la nostra web

Tel. 900 352 930

www.firagirona.com

info@firagirona.com